

2019-06-17

Motion till kommunfullmäktige
i Jönköpings kommun

Endast biobaserad eller återvunnen plast i kommunens verksamhet

Cirka 900 000 ton plast används i Sverige varje år. Det finns i allt från förpackningar, plastpåsar, elektronik och avloppsrör till leksaker, byggmaterial och kläder. Plast kan tillverkas av fossil olja eller förnybara råvara och kan efter användning material- och energiåtervinnas. Materialet plast har många användningsområden och kan göra både miljö- och klimatnytta, men också vara negativt för klimatet, hälsan och miljön.

Plast tillverkas nästan enbart av fossil olja vilket innebär att växthusgaser frigörs vid förbränning. Idag energiåtervinnas den största delen av den förbrukade plasten i förbränningsanläggningar. Detta orsakar betydande koldioxidutsläpp. Genom att man istället materialåtervinner plasten ett antal gånger innan den slutligen går till förbränning minskar utsläppen.

Tillsatser i plast kan vara hormonstörande och giftiga för både människor och djur. Plast som hamnar i vattendrag och hav kan orsaka stor skada för miljö, människor och djur.

Av miljö- och klimatskäl är plastbantning nödvändig. Genom att undvika engångsprodukter och välja andra material kommer man en bit på väg. Där plast inte går att byta mot annat material kan man välja plast av förnybar eller återvunnen råvara. Plast kan återvinnas många gånger innan den är ”utsliten”. Så kallad nedbrytbar eller komposterbar plast ska undvikas, då den försämrar möjligheterna till materialåtervinning.

Begränsade möjligheter i materialåtervinningen leder till att återvinningen idag inte når sin fulla potential. För att nå en mer hållbar plastanvändning krävs en ökad efterfrågan på återvunnen plast, ett bättre system för plaståtervinning och att producenter övergår till att producera återvinningsbar plast.

Problem för ökad materialåtervinning är att en produkt kan innehålla flera plastsorter, att plasten innehåller skadliga tillsatser eller att den är färgad. Även om tekniken utvecklas på återvinningsområdet så behövs det ett rejält omtag i tillverkningsledet. Möjligheten till återvinning ska vara en självklarhet vid produktutformning.

Ett annat problem med återvunnen plast är att efterfrågan är låg. Därmed blir intresset från återvinningsföretagen också lågt och en stor del av plasten går istället till förbränning. Den offentliga sektorn är en stor plastkonsument och därför har det betydelse när kommuner och landsting börjar efterfråga produkter av återvunnen plast och plastprodukter som går att återvinna.

Vänsterpartiet vill att Jönköpings kommun tar sitt ansvar och påbörjar ett arbete med att dels minska användningen av plastprodukter och dels använda återvunnen och biobaserad plast i större utsträckning. Kommunen bör ha ett mål att vid all nyanskaffning av produkter med plastinnehåll ska plasten komma från återvunnen eller förnybar råvara. Det ska gälla all

kommunal verksamhet inklusive de kommunala bolagens verksamhet. Ett lämpligt årtal för målet är 2030. Vid den tidpunkten bör kommunens verksamhet vara fri från fossila koldioxidutsläpp.

Med anledning av ovanstående yrkar vi

att kommunen påbörjar ett arbete med att minska användningen av plastprodukter

att kommunen påbörjar ett arbete med att vid inköp av plastprodukter efterfråga produkter som är tillverkade av återvunnen eller förnybar råvara och möjliga att materialåtervinna

att kommunen bedriver ett informationsarbete gentemot invånare och företag om vikten av minskad plastanvändning och vikten av sortering för materialåtervinning

Pontus Pfeiffer
Kristoffer Wolke
Vänsterpartiet